TBKP Program Tasarısı tartışmaları için TİP MK ve TKP MK tarafından ortak yayınlanmaktadır

yeni yol

4 Aralık 1987, Sayı:3

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Sargın ve Kutlu ülkeye döndüler ve gözaltına alındılar

Sargın ve Kutlu'ya Özgürlük

TKP ve TİP Merkez Komiteleri tarafından, iki partinin birleşmesiyle oluşacak olan TBKP'nin faaliyetini yasal olarak başlatmak amacıyla ülkeye dönmekle gö. revlendirilen iki partinin genel sekreterleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın yoldaşlar 16 Kasım günü Türkiye'ye döndüler ve havaalanında gözaltına alındılar.

İki genel sekreterin gözaltına alınmasının hemen ardından, TKP ve TİP Merkez Komiteleri adına Mehmet Karaca ve Osman Sakalsız kamuoyuna bir açıklama yaparak, demokratik istikrarın sağlanmasını amaçlayan bu girişimin hükümet tarafından ilkel polis yöntemleriyle, kaba kuvvetle önlenmeye çalışıldığı, hiç bir çabanın Kutlu ve Sargın yoldaşların haklı eyleminin başarıya ulaşmasını önleyemeyeceği, iki partinin yasal çalışma isteminin şimdiden hem ülkede hem de dünyada geniş bir destek kazandığı belirtildi ve şöyle dendi: "Şimdi bütün demokrasi güçleri, halkımız yasaklara karşı özgürlüğün yanında yeralmalıdır. Herşeyden önce N.Sargın ve H.Kutlu bir an önce polisin elinden kurtarılmalı ve serbest bırakılmalıdır. Bütün dünya demokratik vicdanı bu haklı talebin destekleyicisidir".

Gelişmelerle birlikte, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması talebi Komünist Partisi'nin yasallaşması konusu Türkiye'nin politik gündemine girdi. Ve sorun geniş çevrelerce tartışılmaya başlandı. Yurtdışında da, Sargın ve Kutlu'nun eylemi çeşitli politik görüşlerden siyasetçi, sendikacı, bilim adamı, hukukçu, yazar, sanatçı ve dinadamı tarafından destek gördü, Batı Avrupa'nın bir çok kentinde dayanışma girişimleri kuruldu.

"Özgürlükler için beklememek gerekir"

Haydar Kutlu ve Nihat Sargın ülkeye dönmeden önce, 11 Kasım günü Batı Berlin'de bir basın toplantısı yaparak ülkeye dönüş nedenlerini açıkladılar ve konuyla ilgili soruları yanıtladılar. Bir soruya verdiği yanıtta Haydar Kutlu, gidişte çiçeklerle karşılanmayacaklarını bildiklerini belirterek şöyle dedi."özgürlük için beklememek gerekir. Eğer özgürlükler için beklersek onu kastedenlere imkan vermiş oluruz. Özgürlük mücadelesine katılanlar arkasına bakmazlar, kim destekliyor diye. Eğer çağlar boyunca insanlık özgürlük için böyle mücadele vermeseydi, bugün herhalde insanlık bu uygarlık düzeyine varmazdı". Basın toplantısına 70'in üzerinde yerli ve yabancı basın mensubu katıldı.

15 Kasım günü de Düsseldorf'ta 1500 kişinin katıldığı Kutlu ve Sargın yoldaşları uğurlama toplantısı yapıldı. H.Kutlu'nun vize alamadığı için katılamadığı toplantıda N.Sargın bir konuşma yaptı. Sargın konuşmasında, gidişlerinin Türkiye'nin demokrasileşmesine katkı anlamına geldiğine değinerek şöyle dedi: "Bir şeye güveniyoruz, kesinlikle güveniyoruz ve güvencimizde haklıyız. O da, Türkiye halkıdır, Türkiye'nin demokrat kamuoyudur. Dünya demokratik kamuoyunun desteği, dayanışması bugün gördüğümüz gibi bizim için çok önemlidir. Tabi ki, onada güveniyoruz, inanıyoruz". Toplantıda DKP Başkanlık Kurulu ve Sekreterlik üyesi Karl Heinz Schröder de genel sekreterlerle dayanışmalarını dile getiren bir konuşma yaptı. Kutlu ve Sargın'ın ülkeye dönüşleriyle dayanışma içinde olduklarını belirten Türkiyeli 56 sanatçı, yazar, bilim adamının yanısıra, DKP Genel Başkanı Herbert Mies ve Prof. Server Tanilli'nin dayanışma mesajlarının da okunduğu toplantıya, çok sayıda demokratik örgüt, kişi ve kuruluş da mesaj gönderdiler. Haydar Kutlu'nun toplantıya yolladığı mesajı TKP MK adına Mehmet Karaca okurken, TKP ve TİP ülke örgütlerinin Kutlu ve Sargın yoldaşlara mesajı büyük coşku uyandırdı.

Kutlu ve Sargın yoldaşların ülkeye dönüş ve TBKP'yi yasal olarak başlatma girişimlerini desteklemek üzere çeşitli dayanışma girişimleri oluştu. Sosyal demokratlar, yeşiller, komünistler, dinadamları, bilimadamlarının da yeralarak ya da imza ve çağrıyla destekledikleri dayanışma girişimleri B. Avrupa'nın bir çok kentinde aktif faaliyet göstermeye başladı. Batı Avrupa'da tanınmış bilim adamı, sanatçı, aydın ve milletvekilleri toplu ve kişisel des-

Devamı 6. sayfada

TİP ve TKP MK'leri ortak açıklaması

Halkın eğilimleri adaletli olarak parlamentoya yansımamıştır

29 Kasım erken genel seçimleri oyların ancak yüzde 64'ünü alan muhalefetin parlamentoda yüzde 30 oranlarında temsil edilmesi, buna karşılık, oyların ancak yüzde 36'sını alan ANAP'ın parlamentoda yüzde 60'ı aşkın bir çoğunluk sağlamasıyla sonuçlandı.

TİP, TKP ve öteki demokratik çevrelerin daha baştan karşı çıktıkları adaletsiz seçim yasası nedeniyle, seçmen iradesi parlamentoya çarpık bir biçimde yansımıştır. Seçmen çoğunluğunu temsil eden partiler parlamentoda küçük bir azınlık, seçmen azınlığını temsil eden bir parti ise parlamentoda büyük bir çoğunluk haline gelmiştir.

Seçim sisteminde yeralan barajlar, bir kısım muhalefet partilerini parlamento dışı bırakmanın aracı haline getirilmiştir. 1983 seçimlerinde uygulanan, bir kısım partileri keyfi kararlarla safdışı bırakmak yoluyla istikrarı otoriter, antidemokratik yöntemlerle sağlama mantığı yeni bir biçimde devam etmektedir.

TKP ve TİP akılcı ve sonuç alıcı alternatifin muhalefet partileri arasında bir seçim ittifakı kurulması olduğunu, böyle bir ittifakı var güçle destekleyeceklerini defalarca belirtmişlerdir.

Devamı 7. sayfada

TKP ve TİP MK'leri adına Mehmet Karaca ve Osman Sakalsız'ın kamuoyuna yaptıkları açıklama

Partilerimizin genel sekreterleri ülkemize dönmüşlerdir. Aldığımız haberler şunu gösteriyor ki, hükümet demokratik istikrarın sağlanmasını amaçlayan bu hareketi ilkel polis yöntemleriyle, kaba kuvvetle önlemeye çalışıyor. Ne var ki, hiç bir çaba, Kutlu ve Sargın yoldaşların haklı eylemlerinin başarıya ulaşmasını önleyemez. Daha şimdiden partilerimizin yasal çalışma istemi hem ülkemizde, hem de dünyada geniş bir destek kazanmıştır.

Her iki parti, dönüş kararını alırken, ilk belirtileri Esenboğa'da ortaya çıkan risklerin bilincindeydi. Bu riskler haklı olmanın verdiği güce dayanılarak göze alınmıştır. Hak isteyenle hak gaspeden karşı karşıyadır.

Kutlu ve Sargın yoldaşların ülke topraklarına ayak bastıklarından beri, demokasiye özlem duyan bütün yurttaşlarımızın önüne yepyeni bir olanak açıldı: İlerici fikirleri yasaklayarak gizliliğe itenlerin politik hayatı zehirlemesinin önüne geçilebilir. İnsanlar siyasal görüşlerinden ötürü itildikleri korkudan, huzursuzluk ve güvensizlikten kurtulabilir. Farklı politik akım ve görüşlerin bir arada uygarca varolabileceği yeni bir politik kültür oluşabilir.

Bu adım, her şeyden önce, geniş sol güçlerin özgürlükleri için atılmıştır. Bizlerle aynı görüşleri paylaşmasalar da antikomünist yasakların kalkmasıyla tüm bu güçler özgürce politik hayata katılabileceklerdir.

Antikomünist yasakların kalkması işçi ve emekçilerin en acil istemler için verdikleri mücadelenin önündeki engelleri de kaldıracaktır. Komünist partisine konan yasağın kalktığı bir ülkede sendikaların üzerinde var olan bugünkü baskıları hiç kimse savunmaya cesaret edemeyecektir.

Bu yasağın kalkmasıyla Sanat Bilim dünyası da sansürden, baskıdan kurtulacak, kültürel hayat özgürce gelişecektir.

Komünist hareket üzerindeki yasak kalktığı zaman insanlar barış ve silahsızlanma istedikleri için bu yasakların çemberine almamayacaktır.

Bütün bunlar, her iki parti genel sekreterinin ülkeye dönüş kararlarının derin, demokratik niteliğini gösteriyor.

Buna verilan yanıt ise tam tersinedir.

Hükümet çağdaş bir demokrasi için iki insanın kendi can güvenliklerini tehlikeye atarak yarattıkları şansı, ortaçağ zihniyetiyle yok etmeye çalışıyor. Evren de son konuşmasıyla aynı zihniyetin temsilcisi olduğunu, ilerici politik görüşleri yasaklamaktan, politik istikrarsızlığın, gerginliğin kaynağını sürdürmekten yana olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur.

Şimdi bütün demokrasi güçleri, halkımız yasaklara karşı özgürlüğün yanında yer almalıdır. Herşeyden önce Nihat Sargın ve Haydar Kutlu bir an önce polisin elinden kurtarılmalı ve serbest bırakılmalıdır.

Bütün dünya demokratik vicdanı bu haklı talebin destekleyicisidir.

17 Kasım 1987

N.Sargın ve H.Kutlu'nun gözaltına alınmaları ile ilgili AÇIKLAMA

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, her iki partinin Genel Sekreterleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın Türkiye'ye dönüşlerinde gözaltına alınmaları ve beş günden fazla aralıksız siyasi poliste sorgulanmalarını şiddetle protesto eder.

İki yurtsevere karşı yapılan bu uygulama avukatlarının belirttiği gibi mevcut yasalarla bağdaşmamaktadır.

DGM Savcısının Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun bazı sorulara cevap vermemesinin sorgu ve gözaltı süresini uzattığı yolundaki sözleri, iki yurtseverin istemleri dışında zorla konuşturulmak istendiklerinin itiraf edilmesidir.

Kalp ve tansiyon hastalıkları resmen doğrulanan Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın bu koşullarda bu kadar uzun süre sorgulanmaları, eziyet görmeleri insanlık anlayışına ters düşen bir uygulamadır. Yoldaşlarımızın sağlık durumu hakkında alınan çelişkili haberler karşısında yakınları ve tüm dostları derin bir kaygı duymaktadır. Şurası bilinmelidir ki, Türkiye ve dünyada vicdan sahibi kamuoyu iki yurtseverin sağlık durumunun en küçük bir zarar görmesinden doğrudan doğruya hükümeti sorumlu tutacaklardır.

İki genel sekreterin savcılık ve hükümetin tehditlerine, Tercüman gazetesinde yürütülen yoğun antikomünist kışkırtma kampanyasına rağmen ülkeye dönmeleri onların halkımız için ve halkımıza güvenerek yaşamları boyunca göstermiş oldukları medeni cesaret ve fedakarlıklarının yeni bir örneğidir.

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu iki partinin birleşmesiyle kurulacak olan TBKP'nin çalışmalarını legal olarak başlatmak amacıyla ülkeye dönmüşlerdir. Onlar bu adımlarıylaTürkiye'nin demokratikleştirilmesine, iç gerginliğin azaltılmasına, demokratik bir istikrarın sağlanmasına komünistlerin yasal olarak azami katkıda bulunmalarını amaçlıyorlar. Onlar bu adımlarıyla Türkiye'nin on yıllardır birikmiş sorunlarının çözümüne komünistlerin yasal olarak azami katkıda bulunmalarını amaçlıyorlar. Bu, komünistlerin politik görüşlerini paylaşmasalar da tüm demokrasi güçlerince meşruluğu onaylayan haklı bir amaçtır. Bu amaca ulaşılması tüm demokrasi güçlerinin birlikte davranmasıyla gerçekleşecektir.

Şimdi önemli ve güncel olan demokrasi ve insan haklarından yana herkesin Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun serbest bırakılması ve tüm politik haklarına kavuşması isteminde birleşmesidir.

Türkiye'nin önünde belki bir daha kolay ortaya çıkmayacak tarihsel bir fırsat vardır. Bugünkü yönetimi durumu soğukkanlılıkla yeniden gözden geçirip sağduyulu hareket etmeye çağırıyoruz.

Haydar Kutlu ve Nihat Sargın derhal avukatlarıyla görüştürülmelidirler.

Türkiye'de komünist hareketin yasallaşmasıyla ve demokrasinin geri döndürülemez bir süreç olmasını isteyen Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'ya özgürlük.

21 Kasım 1987

Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesi

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Politik başarı demokratikleşmeden yana herkesin birlikte davranabilmesine bağlıdır

AÇIKLAMA

TKP ve TİP Genel Sekreterlerinin ülkeye dönüş nedenleri üzerine resmi çevrelerce kamuoyunu yanıltıcı yorum ve değerlendirmeler yapılmaktadır.

Herşeyden önce belirtmek gerekir ki illegal çalışma hiçbir zaman komünistlerin kendi tercihleri olmamış, egemen çevrelerin koydukları yasaklar onları bu yola zorlamıştır. Bu nedenle yasal olarak çalışmak her zaman komünistlerin amacı olmuştur.

Bugün TİP ve TKP, çağımızın ve günümüzün koşullarına uygun yeni kimlikli bir parti olarak birleşmeyi ve yeni partinin çalışmasını yasal olarak başlatmayı amaçlıyorlar.

Açıklanan program tasarısında yeni parti, dünya barışının korunmasını toplumsal ilerlemenin ön koşulu saymaktadır. Türkiye'nin demokratik yenilenmesiyle bu sürecin yolunu açmayı amaçlamaktadır. Bu parti, Türkiye'de kurulacak, bütün kararlarını bağımsız olarak olacak ve uygulayacaktır. Bu parti Türkiye'nin ulusal bağımsızlığını, ulusal egemenliğini güçlendirmek için çalışacaktır. Yeni parti, bugün için kapitalizm koşullarında demokratik bir alternatif amacına yönelmektedir. Sosyalizme devrimci bir süreçle ve demokratik yoldan, demokrasiyi kazanma ve güçlendirme yolundan, halkımızın çoğunluğuna dayanarak geçmeyi amaçlamaktadır. Demokrasi, sosyalizmin de belirgin bir niteliği olacaktır. Bu parti terörizmin her çeşidine karşıdır, ve stratejisi şiddeti sonsuza kadar toplum yaşamından silmeye yöneliktir. Parti içi demokrasiyi azami geliştirmek, yeni parti için güçlenmenin vazgeçilmez koşuludur. Yasal ve kitlesel bir komünist partisi, Türkiye'de demokratik yaşamın güvencesi olacaktır. Ancak bu nitelikte bir parti, ülkemizde demokratik istikrarın sağlanmasına, ülkemizi bir barış etkeni durumuna getirecek yeni bir düşünce tarzının egemen olmasına katkıda bulunabilir.

Buna karşılık, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun dönüşleriyle ilgili resmi çevrelerce ileri sürülen bir dizi iddia gerçeği yansıtmamaktadır. Türkiye'nin özel koşulları gereği komünist partisinin yasal kurulamayacağı görüşü, soğuk savaş döneminin günümüzde artık köhnemiş bir dogmasıdır. Bu dogma komünist partisinin dışardan yönetildiği iddiasına dayandırılmaya çalışılıyor. Bu, günümüzde komünist partileri arasında geçerli olan ilişkilerin karakteriyle nesnel olarak çelişen ve iki parti yöneticisinin ülkeye dönüşleriyle balon gibi sönmeye mahkum olan bir iddiadır. Türkiye'nin komünist partisinin yasallaşması için henüz yeterince olgun olmadığı iddiası ise halkımızı hor gören bir anlayışın ürünüdür ve her türlü nesnellikten uzaktır. TİP ve TKP'nin bir terör örgütü olduğu iddiası, hem her iki partinin program ve politik faaliyeti ile hem de bu partilere karşı açılan davaların gerekçeli hükümleriyle yalanlanmaktadır.

İki Genel Sekreterin Türkiye'ye dönmelerinden önce hükümet çevreleriyle bir temasları olmamıştır. Ancak onlar bu çevrelerle görüşmeye hazır olduklarını açıklamışlardır. Bu tutum, komünist partisini yasal olarak kurma girişiminde bulunan politik liderler açısından doğal bir davranıştır. İki politik parti liderinin ülkeye dönüş amaçlarının seçim öncesi karışıklığa yol açmak, ya da bir provakasyon yaratmak olduğu ileri sürülüyor. Yasal olarak parti kurma girişimi ortalığı karıştırmak ya da provakasyon olarak nasıl yorumlanabilir? Böyle bir demokratik girişimin iddia edildiği gibi kimseye meydan okumak anlamına gelmediği de açıktır. Bu girişim yalnızca seçimler öncesinde bütün partilere demokratik çoğulculuk ve politik özgürlükler konusunda tutumlarını kamuoyuna açıklamak ve seçimlerden sonra açıklanan görüşleri doğrultusunda uygulamaya geçmek fırsatını vermektedir.

Uluslararası alanda yükselen dayanışma hareketi Türkiye'nin içişlerine karışma gibi bir anlam taşımamaktadır. Günümüzde her ülkenin demokrasi güçleri, ancak tüm ülkelerde de insan hakları ve demokrasinin gelişmesini savunarak kendi ülkelerindeki demokrasi ve insan haklarını daha fazla güvence altına alabileceklerinden, özgürlüklerin bölünmez olduğundan hareket ediyorlar. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini, Helsinki Sonuç Belgesini imzalamış ülkeler açısından insan hakları ve özgürlükler sorunu yalnızca o ülkenin içişleri olmaktan çıkmış bulunuyor. Türkiye'ye gelen yabancı delegasyonların amacının Türkiye'yi küçük düşürmek olduğu ileri sürülüyor. Oysa onların amacı demokratikleşme süreci bakımından Türkiye'ye destek olmaktır. İnsan hakları ve özgürlüklerin gerçekleşme derecesini yerinde saptayıp dünya kamuoyuna duyurmaktır. Herşey hükümetin tutumuna bağlıdır.

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun demokrasi girişimi, daha onların Türkiye topraklarına ayak basmalarıyla fikirsel ve ahlaki alanda güçlü bir konum kazanmıştır. Türkiye demokrasi güçleri, komünistlerin görüşlerini paylaşmasalar, hatta onlara karşı da olsalar, atılan bu adımın temel gerekçelerini meşru görmektedirler. Politik olarak başarıya ulaşmak, demokrasinin kesintisiz bir süreç haline gelmesinden yana olan herkesin birlikte davranabilmesine bağlıdır. Politik çoğulculuk, özgürlük ve karşılıklı hoşgörü gibi ortak değerler temelinde, komünist hareketin yasal olarak çalışmasını doğal sayan bir politik kültür bu süreç içinde egemen olacaktır.

Günümüzün acil talebi Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun derhal serbest bırakılması ve demokratikleşme sürecine katkıda bulunmaları için özgür politik faaliyetlerinin garanti altına alınmasıdır.

23 Kasım 1987

Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesi

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (2)

FAC DM

Necati Selim	100	Arif Ateş	100	Ozan Söylemez	280	Katkı Grubu	1000
Selma	100	Ali Acar	50	Nuri Çoban	100	Ismail Şakir	100
Belma	200	Niyazi Sayın	100	Alım Çolak	100	Ismail Terzi	50
Demeç	400	Hasan Karakaş	50	Bahri Çağdaş	20	Oya Ay	100
Barış	100	Rıza Algül	50	Hüsamettin Y.	1000	Andrea Müller	20
Emre	50	Naci Duman	500	Lale Çakmak	100	Haydar Duman	30
Ferdi	30	Timur Çelik	400	Ömer Kıyılı	20	Izzet Keseci	100
Arzu	265	Jurgen Augst	100	Levent Çakır	50	Yolcu	45
Öykü	50	Ahmet Selim	200	Ayşe Tanık	100	DT + BK + D2935	
Seza	20	Erdem	100	Kemal Beşiktaş	300	Hallo	500
Hacı	10	Cem	100	Petra Sinayder	100		
Hoca	5	Frankf. Dostl.	2000	Cemal Canver	250		
Cüneyt	20	Deniz Parti Ör.	600	Gizila Yogi	100	TOPLAM	13.100

Düsseldorf Birlik-Yasallık toplantısında Nihat Sargın yoldaşın yaptığı konuşmadan özet

Yoldaşlar, dostlar, arkadaşlar, kardeşler,

Hepimiz bugün burada dostuz, arkadaşız, kardeşiz. Ve bir bayramda gibiyiz. Bir bayram kutluyor gibiyiz. Gerçekten de öyle. Çünkü; hareketimizin yeni bir aşamasına vardığını biliyoruz, yeni bir aşamaya ulaştığını biliyoruz ve bunu gerçekleştirmeye başlıyoruz.

Biliyorsunuz, her iki partinin (henüz son noktası konmadığı için her iki partinin diyorum) MK'leri aynı mealde ortak bir karar alarak partilerinin genel sekreterlerini Türkiye'ye göndermek üzere anlaştılar. Niçin? Türkiye'de her iki partinin birleşmesiyle oluşacak TBKP'nin çalışmalarına legal olarak başlamasını sağlamak, bu konuda yapılacak işleri yapabilmek, hazırlamak.

Yoldaşlar, Türkiye bugün bir yol ağzında. Ya gerçekten, gerçek anlamıyla demokrasiye gideceğiz, biz de diğer demokrat ülkelerde yaşayan halklar gibi olacağız, ya da Türkiye bugün olmazsa yarın, yarın olmazsa öbürgün yeni bir askeri darbe tehlikesi, her an yasadışılığa, illegaliteye itilmiş, her tarafta rahatlıkla, açık yürekliliklе söylenen sözlerden dolayı illegaliteye itilmiş güçleri, zinde güçleri ile adım adım yeni bir kaos ortamına sürüklenme tehlikesi. Ya öyle olacak ya böyle, bunun ortası yok. Ve biz hepimiz Türkiyenin büyük çoğunluğu, çok büyük çoğunluğu, bir avuç dışında kalan büyük çoğunluğu Türkiye'nin artık geldiği, eriştiği noktada demokrasiye layık olduğunu biliyoruz ve bunu gerçekleştirmeye gidiyoruz.

Dünyanın durumu da aynı. Bugün öyle bir noktaya geldi ki insanlık, ya bir nükleer savaşta topyekün insan nesli ve onunla beraber canlı varlık yok olacak, veya tekniğin, bilimin bu yeni gelişmelerinden de tamamen yararlanarak birarada barış içinde yaşamayı ve geçinmeyi öğrenecek. Bunun yolunu bulacak. Bunda da ikisinin ortası yok. Devamlı olarak nükleer silahların adım adım tırmandırıldığı, soğuk savaş havasının estiği bir yerde bir gün bunlar patlayabilir. Bunun önünü kesmek gerek. Ve biliyorsunuz bugün Sovyetler Birliği'nin büyük gayretiyle, dünya barışseverlerinin gayretiyle, dünya demokrat kamuoyunun gayretiyle silahlanma yolunda umut verici gelişmeler ortaya çıkıyor.

Türkiye de bu ortama eninde sonunda uyma durumundadır. Böylece Türkiye'nin iç durumuyla dış durumu birbiriyle tam çakışma halindedir.

Diğer yandan gene biliyorsunuz olaylar çok süratli gelişiyor. Hatırlayacaksınız, biraz önce *"Boran aramızda"* diye söylendi. Gerçekten şu an Boran hepimizde, ta can evimizde yaşıyor. Sadece aramızd değil, binlerce Boran olarak burada yaşamaktadır. Ve Boran yoldaş son görevini birleşik partinin oluşmasına ilişkin basın toplantısında yaptı.

Referandumla başlayan olaylar dizisi böylece Boran yoldaşın cenaze töreninde son yolculuğunda onbinlerin onu uğurlamasına kadar geldi dayandı. Doğrusunu isterseniz yoldaşlar, çok açık ifade edeyim, böyle bir şeyi düşünmeden de her iki partinin genel sekreterleri olarak gitmeyi, bir görevle gitmeyi düşünmeden evvel, şahsen kendim için Boran yoldaşa son yolculuğunda, son görevimi yapmak istedim. Ama buna o kısa zaman izin vermedi. Ama bu düşünceler uzun zamandan beri düşünülen başka bir noktayı, partinin legal olarak Türkiye'de teşkilatlanması meselesini, Türkiye'de politik göçmenlerin dönme meselesini çok daha ivedi olarak gündemin birinci maddesi haline getirdi. Ve o zaman seçimler henüz yapılmadığı, fakat seçim ortamında bulunulan zamanda herkesin politik konulara çok daha fazla ilgi duyduğu bir zamanda bu isteğin gerçekleşmesinin uygun olacağı görüldü.

Her zaman, her durumda kimileri için beklemeye, beklentilerine, olayı geride bırakmaya, daha sonraya ertelemeye elverişli nedenler bulunabilir. Ama partilerimizin kararı bu değildir. Ve haklı olduğumuzu da zaman gösterecektir.

"Gidince ne yapacağız?" çok soruldu bunlar. Gidince, isteğimiz artık düşüncelerinden dolayı, 21. asrın eşiğine girmişken her tarafta en azından kendisi o düşüncede olmasa bile tabii, normal karşılanan düşüncelerinden dolayı kimsenin tatbikata, tevkifata, vatandaşlıktan atılmaya uğramadığı, rahatça teşkilanatlanabileceği ve bir demokrat ortamın yaratılmasıdır. Sade kendimiz için değil, herkes için. Türkiye'nin üzerinden kimilerinin vesayetini kaldırmak için. Türkiye'nin geldiği yerde Türkiye halkının kendi kendine karar vermesine olanak sağlamak için. Kısacası demokratikleşmesine katkıda bulunmak için. Ve tabii ki bu bizlerle birlikte soldan sağa çok daha geniş bir kesimi de birlikte ilgilendirmektedir.

Tekrar ediyorum. Yaptığımız işin bir meydan okumayla, bir kahramanlıkla alakası yok kardeşler. Tabii adamların, 21. asrın eşiğine layık olan tabii adamların, tabii işlerini yapıyoruz, tabii olarak da karşılık görmeyi bekliyoruz açıkçası.

Bir de dediler ki, "efendim tutuklanırsanız o kadar uzun sürebilir ki, bu takdirde ne olacaktır." Benim cevabım şu oldu, "tabii ki o durumda bizi bu işi görevlendiren bize bu görevi verenler düşünecektir. Durumu yeniden değerlendireceklerdir." Hiç bir parti, hiçbir komünist partisi kendi özgün hesabıyla, kendi isteği, arzusuyla illegal olmaz.

Yoldaşlar, tutuklansak da, tutuklanmasak da önümüzde kolay olmayan dikenli çetrefil bir yol var. Bunu hepimiz biliyoruz. Bu yüzden heyecanlarımızla değil, gönlümüzün ateşinden çok kafamızın serinkanlılığıyla olaylara bakıp değerlendirmek, hareket etmek durumundayız. Bu gelecek bizler için olduğu gibi, hepimiz için, sizleri için de öyle. Heyecanlarımıza mağlup olmayacağız.

Arkadaşlar şurası açık, gidiyoruz "Acaba gitmez mi", "Acaba birinden biri vazgeçer mi?", "Acaba isim konusunda bir taviz olur mu, olmaz mı?" gibilerden düşüncelerin, hesapların hiçbir anlamı kalmadı.

Kardeşler, demin Froder yoldaş, Nazım'ın bir dizisiyle bitirdi sözlerini, dedi ki, *"Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine bu hasret bizim"*. Bu hasreti gidereceğiz. O özlemi gidereceğiz ve gerçekleştireceğiz. Bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçe yaşamayı memleketimizde. Nazım usta görmedi. Ömrü elvermedi. Çektiği acılar, sıkıntılar onun başka bir şiirinde şöyle dile geliyor. En güzel deniz henüz girilmemiş olanıdır. En güzel çocuk henüz büyümedi. Ve sana söylemek istediğim en güzel söz henüz söylemediğimdir. Ama biz onu göreceğiz, o denizde yüzeceğiz hep birlikte. O çocukları biz büyüteceğiz. Yarınlarımızı. Ve en güzel sözlerimizi birbirimize o zaman söyleyeceğiz. O günün bayramını şimdiden kutluyoruz. Teşekkür ederim. Böyle uğurlama töreni her tanrının kuluna nasip olmaz. Gerçekten teşekkür ediyorum.

Düsseldorf Birlik-Yasallık toplantısına Haydar Kutlu yoldaşın gönderdiği mesaj

Yoldaşlar, dostlar, kardeşlerim,

Bu toplantınıza ulaşmak, sizlerle kucaklaşmak için son dakikaya kadar çok çaba harcadım. Ne var ki, konsolosluktan bana verilen belge buna imkan vermedi. Üzgünüm. Size şu kısacık mesajla seslenmek istiyorum.

Ülkemize dönüyoruz. Bu dönüş bir mücadeledir. Mücadelemiz özgürlük mücadelesidir. Çağlar boyu insanlığın nice acılar, dökülen nice kanlar pahasına verdiği özgürlük mücadelesinin mütevazi bir devamıdır.

65. yıldönümü konuşmasında şöyle demiştim: "Partimiz üzerindeki 65 yıllık yasak zinciri ağırdır ama paslı ve çürüktür. Bu zinciri parçalayacağımız günler uzak değildir." Yine aynı konuşmamda partimizi herşeyi ile halkımıza açtığımızı, açıklığa sıkıca bağlı kalacağımızı ifade etmiştim.

Şimdiye dek bu doğrultuda yürüdük. Ülkeye dönüş ve bu doğrultuda yaptığımız çalışmaların bilinmeyen, gizli hiçbir yanı yoktur.

İlk zamanlar şöyle düşünülüyordu: "Bu koşullarda ülkeye dönüşü göze aldıklarına göre bir güvenceleri var, hükümetle anlaştılar. "Fakat kararımızı açıkladıktan sonra geçen sürede olup bitenlerden sonra artık kimse bu soruyu sormuyor.

Hep söyledik. Ülkeye dönerken demokratik güvencelere sahip değiliz. Dayanacağımız yasal temeller son derece de zayıftır. Ülkemizde henüz milyonların dolaysız gücü herşeyi belirleyecek bir duruma gelebilmiş de değildir.

Soruyorlar: Batı Avrupa'ya mı güveniyorsunuz? Hayır. Demokrasi bizim sorunumuzdur. Komünistlerin özgür çalışma koşullarına kavuşması demokrasimizin artık pratik bir ihtiyacıdır.

Batı Avrupa'nın demokratik kamuoyunun desteğini son derecede önemli buluyoruz. Ama biz, halkımızın demokratik vicdanına güveniyoruz. Biz, yükselen demokrasi, özgürlük fikirlerinin büyük gücüne güveniyoruz. Ülke ve ülke dışında işçi, emekçi, Türk ve Kürt halkına güveniyoruz. Biz, soldaki dostlarımıza güveniyoruz. Biz sizlere güveniyoruz.

Sizler de bize güvenin. Ülkeye dönüşümüz yalnız TİP ve TKP'nin özgürlüklerini elde etmek için değildir. Herşeyden önce halkımızın iş, ekmek, özgürlük mücadelesinin başarıya varması içindir. Ülkemizde temiz demokrasi rüzgarlarının esmesi, kimsenin düşünceleri ve inançlarından dolayı baskı altında kalmaması içindir. Politik görüşlerimiz farklı da olsa, diğer devrimci sol güçlerin kendi görüşlerini özgürce savunabilmeleri içindir. Dönüşümüz, politik göçmenlerin ülkeye pişmanlık belgesi imzalar gibi değil, onurlu, başı dik dönüşleri içindir.

Bugün ülkemizin bir numaralı sorunu, barış ve demokrasidir. Artık acı deneyler pahasına da olsa demokrasinin ekmek gibi, su gibi önemli olduğunu kavramalıyız. Demokrasi ne zaman kısılmışsa halkımızın ekmeği de kısılmıştır. Çünkü demokrasi kısıldığı zaman iş, ekmek, özgürlük isteyenlerin sesi kısılıyor. Kuşkusuz bizi hiçbir zaman susturamadılar, susturamayacaklar. Ama eğer demokrasi yoksa, ya da kısıtlıysa, halkımızın gerçekleri öğrenme olanakları da kısıtlanıyor.

Şimdi ülkemizde barışı, demokrasiyi egemen kılacak muazzam bir demokratik düşünce birikimi vardır. Farklı politik görüşlerde de olsa, barış ve demokrasi isteyen çok geniş güçler vardır. Zayıf olan mücadele kararlılığıdır. Bunu göstermek sorumluluğunu en başta biz kendimizde hissediyoruz.

Özgürlük öyledir ki, onun azı çoğu olmaz. Bu mücadelenin zamanı olmaz. Bu mücadelenin uygun yeri olmaz. Özgürlük mücadelesi verenler kendileriyle birlikte yürüyenler var mı diye arkalarına da bakmazlar.

Haklı olduğumuzu bilmek yeterlidir. Haklıyız. Biz özgür düşünce hakkımızı savunuyoruz. Başka deyişle, insan olma hakkımızı, insanlık onurumuzu savunuyoruz. Eğer özgürce düşünemiyorsam, düşüncelerimi özgürce açıklayamıyorsam, kendimi nasıl bir insan olarak hissedebilirim?

Öyle ise bir takım çağdışı ceza yasaları ile baskı, terör, tehditle demokrasi, özgürlük mücadelesi durdurulamaz. 141, 142 ve 163. maddeler mutlaka kalkacak, ülkemize demokrasi, özgürlük gelecektir.

Demokratik hak ve özgürlüklerimizi eksiksiz istemek bizim hakkımızdır. Biz özgürlüklerimizi istiyoruz. Yalnız istemekle de kalmıyoruz, onları kazanmak için mücadele veriyoruz. Bizim devrimci mücadele çizgimiz açık seçiktir. Biz, barış ve demokratik yenilenme yolunda durumu değiştirici aktif rol oynuyoruz.

Çoğunluğu kazanmadan ne demokrasi, ne devrim, ne sosyalizm olabilir. Çoğunluk ancak demokrasi mücadelesi ile kazanılabilir. İşte biz, bu tek sağlam ve doğru yoldan yürüyoruz.

Bizim devrimci kimliğimiz sözle değil somut işle, somut mücadele ile çiziliyor. Devrimci sözlerimizle devrimci işimiz birbiriyle uyumludur.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi yasal olarak kurulup yasal çalışma özgürlüğü kazanıldığı zaman, yeni bir Türkiye'nin yolu açılmış olacaktır. Bu özgürlük kazanıldığında, Türkiye Birleşik Komünist Partisi diğer komünistleri de kucaklayıcı olacaktır. Tekelci anlayışta olmayacaktır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi yalnız TİP ve TKP'den ibaret olacaktır demeyeceğiz.

Şunu çok iyi biliyoruz: Bugün Türkiye'nin, Türk ve Kürt halkının ihtiyacı yalnızca, yasal çalışma hakkına sahip bir komünist partisinin var olmasında değil, yasal çalışma hakkına sahip güçlü bir komünist partisinin varolmasındadır.

Bu nedenle biz, demokratik Türkiye için birlik, yasallık, kitlesellik yolunda yürüyoruz. Behice Boran yoldaşımıza, işçi sınıfımıza, emekçi halkımıza verdiğimiz sözü yerine getiriyoruz.

Yoldaşlar, dostlar, kardeşlerim,

Sizlerden ayrılırken TİP'li, TKP'li tüm yoldaşlarıma, dostlarıma şunu söylemek isterim. Yüreğim ve düşüncem her zaman sizinle birlik olacaktır. Ne tür zorluklarla karşılaşırsak karşılaşalım, sizin desteğiniz bizim en büyük direnme gücümüz olacaktır.

Bizimle dayanışma gösteren bütün kardeş partilere, bu toplantımıza ev sahipliği yapan, sıcak enternasyonalist bağlarla bağlı olduğumuz Alman Komünist Partili yoldaşlara, farklı politik görüşte olsalar da tüm dostlarımıza, göçmen işçi kardeşlerimize, aydınlarımıza, gençlerimize, kadınlarımıza, herkese, yürekten teşekkür ederim.

Ufukta ışık gözüküyor. Bu ışık gücünü, haklılık temelinden alıyor. Bu parlak ışığa doğru umutla, inançla yürüyün. Kararlılıkla yürüyün. Birlikte elele, omuz omuza yürüyün. Gelecek bizimdir.

Özgürlük mücadelesi yenilemez.

Düşünceler zincire vurulamaz.

Komünistler susturulamaz.

Yaşasın aydınlık düşüncenin gücü!

Yaşasın Türk ve Kürt halkının, demokrasi güçlerinin birliği!

Yaşasın demokratik Türkiye!

Yaşasın barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm mücadelemiz.

15 Kasım 1987, Düsseldorf

Başı 1. sayfada
teklerini bildirdiler.

16 Kasım günü, Kutlu ve Sargın yoldaşlar, aralarında Avrupa Parlementosu üyesi milletvekilleri, senatör, hukukçu, bilim adamı ve gazetecilerin yer aldığı bir heyet ve yerli ve yabancı basın mensuplarıyla birlikte Türkiye'ye döndüler.

Uzun gözaltı

Kutlu ve Sargın havaalanında iner inmez polis tarafından kaba yöntemlerle gözaltına alındılar, gözleri bağlı ve elleri kelepçeli olarak Ankara Emniyetine götürüldüler. Kutlu ve Sargın'a eşlik eden heyetin ve avukatların tüm görüşme istemlerine karşın iki genel sekreter kimseyle görüştürülmediler. 17 Kasım günü Kutlu ve Sargın'ın 32 avukatı bir basın toplantısı yaparak müvekkilleriyle görüşmek istediklerini, gözaltına alınış biçimlerinin insani ölçülere uymadığını, soruşturmanın polise devredilerek sürdürülmesinin yasal gerekçesinin olmadığını belirttiler. Kutlu ve Sargın'la birlikte Türkiye'ye gelen heyet üyeleri de bir basın toplantısı düzenleyerek, Türkiye'ye geliş nedenlerini açıkladılar ve iki genel sekreterin gözaltına alınışının, Türkiye'nin imzaladığı uluslararası anlaşmalara aykırı olduğunu belirttiler. Daha sonra, DGM savcısı ve TBMM Başkanı ile görüşen heyet varolan gelişmeleri insan haklarına aykırı olarak nitelediler ve protesto ettiler.

TİP ve TKP Genel Sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun polis tarafından işkence altında sürdürülen soruşturmaları birkaç kez DGM savcısı tarafından yasadışı biçimde uzatıldı. DGM savcısı sorgulama sürelerinin uzatılmasına gerekçe olarak, "istenen bilgilerin alınmamış olması"nı gösterdi. Yine Avrupa Parlementosu tarafından Türkiye'de yapılacak seçimleri izlemek ve gözaltındaki TKP ve TİP Genel Sekreterleriyle görüşmek göreviyle Türkiye'ye gönderilen heyetin başkanı Belçikalı Liberal Lue Beyer de Ryke ve Federal Alman Sosyal Demokrat Ludwig Fellermaier uzun çabalardan sonra Ankara Emniyetinin DAL bölümünde bir hücrenin penceresinden iki genel sekreteri iki dakika görebildiler.

Kutlu ve Sargın'ın sağlık durumları konusunda artan kaygılarla birlikte TİP ve TKP MK'leri 21 Kasım tarihinde bir açıklama yaptı. Açıklamada, Kutlu ve Sargın'ın uzun süre sorgulanmaları ve eziyet görmeleri insanlık anlayışına ters bir uygulama olarak nitelenerek, demokrasi ve insan haklarından yana herkesin Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun serbest bırakılması ve tüm politik haklarına kavuşması isteminde birleşmesi istendi.

Öteyandan Kutlu ve Sargın yoldaşların TBKP'nin yasal faaliyeti için girişimlerde bulunmak amacıyla Türkiye'ye dönmeleri ve gözaltına alınmalarıyla birlikte, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması istemi ve Komünist Partisinin yasal çalışması gerekliliği konuları politik gündemin giderek başına yükseldi. Resmi çevrelerce kamuoyunu yanıltıcı yorum ve değerlendirmeler yapılması ve yaygınlaştırılması çabalarına karşın, geniş bir demokrat çevre Türkiye'de Komünist Partisi'nin yasallığı sorununda olumlu bir tutum aldı, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması yönünde görüş belirttiler. TİP ve TKP MK'leri 23 Kasım tarihli bir açıklamayla yeni durumu değerlendirdi ve şöyle dedi:"Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın demokrasi girişimi, daha onlar Türkiye topraklarına ayak basmalarıyla fikirsel ve ahlaki alanda güçlü bir konum kazanmıştır. Türkiye demokrasi güçleri komünistlerin görüşlerini paylaşmasalar, hatta onlara karşı olsalarda, atılan bu adımın temel gerekçelerini meşru görmektedirler. Politik olarak başarıya ulaşmak, demokrasinin kesintisiz bir süreç haline gelmesinden yana olan herkesin birlikte davranabilmesine bağlıdır. Politik çoğulculuk, özgürlük ve karşılıklı hoşgörü gibi ortak değerler temelinde, komünist hareketin yasal olarak çalışmasını doğal sayan bu politik kültür bu süreç içinde egemen olacaktır."

Yükselen dayanışma

TİP ve TKP Genel Sekreterlerinin her iki partinin Merkez Komitelerinin kararıyla ülkeye dönmeleri ve dönüşlerinde gözaltına alınarak uzun süre gözaltında tutulmalarının ardından, iki genel sekreterin serbest bırakılmaları ve özgür politik faaliyette bulunmalarının sağlanması yönünde geniş bir destek ve dayanışma hareketi boy verdi.

Avrupa Parlementosu 19 Kasım tarihli oturumunda, Komünist Grup tarafından hazırlanan bir karar tasarısını oy çoğunluğuyla kabul etti. Sözkonusu kararda, Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılması, görüşleri doğrultusunda partilerini kurabilmeleri için haklarının sağlanması ve bu konuda Türkiye hükümeti yetkililerinin gerekli ortamı hazırlaması istemleri yer alıyordu.

Uluslararası Af Örgütü de 19.11.1987 tarihinde yaptığı "Acil Eylem Çağrısı" ile Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını istedi. Kutlu ve Sargın'ın yanlızca politik çalışmaları yüzünden gözaltına alınmış olduklarının vurgulandığı çağrıda, iki genel sekreterin 16 Kasım'dan beri avukatları ve yakınlarıyla görüştürülmediklerine işaret ediliyor ve derhal serbest bırakılmaları için Cumhurbaşkanı Evren ve Başbakan Özal'a mektup ve telgraflar yollanması isteniyor.

Kutlu ve Sargın'ın gözaltına alınmaları Batı Avrupa kamuoyunda yoğun tepkiyle karşılandı, protesto edildi. İki genel sekreterin girişimi çerçevesinde yeni destek ve dayanışma girişimleri yükseldi.

Kutlu ve Sargın'ın demokrasi girişimi bir çok Batı Avrupa ülkesinde parlementolarda gündeme geldi. İsveç, İngiltere ve Avusturalya parlementosunda gözaltına alınmalar protesto edildi, ve iki genel sekreterin serbest bırakılmaları istendi. Yunanistan parlementosunda bir protesto metni imzaya açıldı. PASOK ve Yeni Demokrasi partileri de içinde, siyasi partiler olayı protesto ettiler. Fransa, İsveç, Danimarka dışişleri bakanları konuyla ilgili olarak Türk makamları nezdinde girişimlerde bulundular. Belçika, İsveç ve Danimarka'daki basın toplantılarında değişik siyasi grupların katılımıyla gözaltına alınmalar protesto edildi. Hollanda'da SPN, CPN, PPR, PvDA dan oluşan sol birlik partileri Türk makamlarına protesto mektubu yolladılar.

Federal Almanya'da yazar Wallraff, SPD Kuzey Almanya lideri Engholm'un da yeraldığı, bilim adamı ve yazarların da desteklediği bir açıklama ile Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması istendi. Heinrich Böll Vakfı için bir araya gelen 400 sanatçı, bilim adamı ve siyasetçi aynı istemle Türk yetkililerine mektup yollanmasını kararlaştırdılar. F.Alman Af Örgütü'ne bağlı 1800 hekim de iki genel sekreterin serbest bırakılmasını isteyerek Özal'a telgraf çektiler. Sosyal Demokrat Parti Meclis Grubu, milletvekili O.Schreiner'i Kutlu ve Sargın'ın gözaltına alınma olayını yerinde incelemek üzere 25 Kasım'da Türkiye'ye yolladı. Yine, F.Almanya'da aralarında eyalet parlementosu üyelerininde bulunduğu 5 kişilik bir heyet konuyla ilgili girişimlerde bulunmak üzere Türkiye'ye gittiler.

Çok sayıda Komünist Partisi TKP ve TİP Genel Sekreterleriyle sıcak dayanışmalarını dile getiren girişimlerde bulundular. FKP Genel Sekreteri Georges Marchais, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması için Fransız hükümetinden girişimde bulunmasını istedi. Ortadoğu'dan 25 kurtuluş hareketinin imzaladığı bir açıklamada Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması ve özgür politik çalışma hakkının verilmesi istendi. İspanya Halklarının Komünist Partisi'nin yayın organı şenliğinde yeralan 22 komünist ve işçi partisinin yayın organlarının temsilcileri de aynı yönde bir çağrı yayınladılar.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz verdiği bir demeçle, Kutlu ve Sargın'ın gözaltına alınmalarını protesto etti. Kutlu ve Sargın'ın alabildiğine hoyrat bir şekilde gözaltına alınmasının ülkedeki rejimin gerçek yüzünü tüm dünyaya açık ettiğinin vurgulandığı demeçte, "Kutlu ve Sargın, demokrasilerin vazgeçilmez haklarından birisini, siyasi örgütlenme haklarını kullanmak istiyorlar. Hemen serbest bırakılmalıdırlar. Onların siyasi görüşleri paylaşılmayabilinir, beğenilmeyebilinir. Ama kendileri siyasi örgütlenme hakkından yargılananlar, kendilerine en ufak saygıları varsa ve demokratlıklarının inandırıcı olmasını istiyorlarsa, başkalarının da aynı haktan yararlanmasını savunmakla yükümlüdürler" deniyor.

27-29 Kasım tarihlerinde Fransız Ulusal Meclisi'nde toplanan, Türkiye'nin Dostları I. Uluslararası Kongresi'nin ya-

Devamı 7. sayfada

Halkın eğilimleri adaletli olarak parlamentoya yansımamıştır

Başı 1. sayfada

Nevar ki, muhalefet partileri seçim yasasıyla getirilen antidemokratik baraj sistemine karşı seçimleri boykot etme konusunda ortak ve kararlı bir tutum alamamışlar, oyların parçalanmaması için zorunlu olan seçim ittifakını kuramamışlardır. Seçmenlerin karşısına elle tutulur demokratik bir alternatif programla çıkamadıkları gibi, barış, demokrasi konularını, ekonomik ve sosyal sorunları tartışma gündemine sokmak için ciddi çaba göstermemişler, içeriksiz sloganlarla yetinmişlerdir.

ANAP 1983 seçimlerine göre önemli bir oy kaybına uğramıştır. Seçmen çoğunluğu oylarını muhalefet partilerine vermiştir. Bütün bunlar, hükümet çevreleri tersini iddia etseler bile, halkımızın demokrasiye sahip çıkacak olgunlukta olduğunu göstermektedir. Kaldı ki, ANAP halkın demokratik eğilimini hesaba katmak zorunda kalmış, daha büyük oy kaybını önleyebilmek için, seçmenlerin önüne liberal bir çizgiyle, demokrasi ve özgürlük vaadleriyle çıkmıştır.

Eğer sosyal demokrat partiler arasındaki bölünme olmasaydı, bu koşullarda bile sol oylar parlamentoya daha etkili yansıyabilirdi. Eğer başta DYP olmak üzere muhalefet partileri demokrasi konusunda daha kararlı bir tutum alabilseydi demokrasi isteyen seçmenlerin ANAP'a oy vermeleri önlenebilirdi. Ve nihayet muhalefet partileri ülkemizin can alıcı temel sorunlarını seçim öncesi gündeme getirebilseydiler, hem halkın demokrasi eğiliminin daha güçlü ortaya çıkmasına yardımcı olabilirlerdi, hem de hükümeti demokrasi karşısındaki tutumunu daha açık ortaya koymaya zorlayabilirlerdi.

Zor koşullara rağmen, komünistler bu seçimlerde demokratikleşmeye katkıda bulunmak için elden gelen her şeyi yaptılar. Üstelik, TİP ve TKP Genel Sekreterlerinin TBKP'nın legal faaliyetini başlatmak için ülkeye gelişleri, resmi çevrelerin iddialarının tam aksine seçim öncesi politik yaşamın gündemine demokrasi sorununu çok canlı bir şekilde getirmiş, demokratik çoğulculuğun önündeki bir engeli aşmak için ne yapılması gerektiğini somut olarak ortaya koymuştur.

Seçim sonrasında, ülkemizin politik gündeminde demokratikleşme sorunu bütün ağırlığı ile durmaktadır.

Seçimlerde ortaya çıkan halkın demokratikleşme yanlısı tutumu bu sorunun çözümü için temel dayanaktır. Buna karşılık, parlamentoda halkın eğilimlerini adaletli olarak yansıtmayan durum, demokratikleşme sorununun çözümünü zorlaştırmıştır. Parlamento içinde üçte iki çoğunlukla sağlanan yapay istikrar, eğer demokratikleşme yolunda bundan böyle güçlü adımlar atılamazsa, politik yaşamda istikrarsızlığın kaynaklarından birisi olmaya adaydır.

Demokratik istikrarın yolu, bütün siyasal eğilimlerin kendilerini özgürce ifade etmeleriyle ve güçleri oranında parlamentoda temsil etme haklarını kazanmalarıyla açılabilir. Bu pratikte, antidemokratik yasakların kaldırılması ve demokratik bir seçim sisteminin getirilmesini gerekli kılmaktadır. Ülkemizin temel sorunlarına doğru ve kalıcı çözüm yolları, ancak Türk ve Kürt tüm halkın siyasal yaşamın her alanına aktif ve özgürce katılımı ile bulunabilir.

Hükümet, ülkemizin demokratikleşmesi sorunu karşısında nasıl bir tutum alacaktır? Onun tutumu, her şeyden önce, parlamentodaki çoğunluğuna karşılık, halkın büyük çoğunluğunun kendisine karşı olduğu gerçeğini hesaba katıp katmamasıyla belirlenecektir. Elbette sağduyulu bir yaklaşım, parlamentoda temsil edilsin edilmesin tüm muhalefet güçlerinin istemlerini kendi politikasını çizerken dikkate almayı gerektirir. Aksi durumda hükümetin elindeki devlet gücünü, şu anda parlamentoda hakettiği ağırlığa kavuşamamış olan halk çoğunluğuna karşı baskı aracı olarak kullanması, Türkiye'yi ağır sonuçlar doğuracak bir istikrarsızlığa sürükleyecektir.

TİP ve TKP, kendi paylarına, ülkemizin demokratikleşme sürecine, TBKP'nin yasal faaliyetini başlatarak katkıda bulunma isteklerini açıklamışlardır. Bu uğurdaki mücadele demokratik çoğulculuğa yol açacağı için, tüm devrimci sol güçlerin, demokrasiden yana herkesin çıkarlarıyla tam bir uyum içindedir. Bu yolla, antikomünist yasaklar bahanesiyle halkın demokratik istemlerini bastırma girişimlerine son verilmiş olacaktır.

Her düzeyde halkın politikayı belirleme sürecine katılması için olanakların geliştirilmesine muhalefetin destek vermesi, parlamentonun bugünkü yapısında çok daha güncel bir görev olmuştur.

Devrimci sol güçlerden, parlamentodaki muhalefet partilerine kadar, demokrasiden yana bütün güçler ülkenin demokratikleşmesi için bugünden sonuç alıcı adımlar atabilirler. Halkın temel istemleri doğrultusunda, hükümetin politikasını etkileyebilmek için, aralarında güçlü bir diyalog ve demokratik işbirliğine yönelik adımlar gecikmeden atılmalıdır.

4 Aralık 1987

TİP Merkez Komitesi — TKP Merkez Komitesi

MALİ ÖZVERİ KAMPANYASI (3)

Günther Bernhardt	200
DKP Ewing P.Grub.	120
DKP-DO. P.Grup Bş	160
Çelik Parti Örgütü	1.920
Çelik Parti Örgütü	1 altın bilezik
Ergün Dökerel	500
Hasan Tatlı	30
Ahmet Tan	20
Bochum'dan dostlar	800
Bochum'dan	1 altın yüzük
Belçika'dan dostlar	20.000,- BF
Münih'den dostlar	1.603
Haydar Çelik	100
Sevin Şahin	50
Ahmet Ileri	250
Güneş Ç.	500

Sargın ve Kutlu ülkeye döndüler ve gözaltına alındılar

Başı 6. sayfada

yınladığı Çağrı'da Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması istendi. Çağrı'nın konuyla ilgili bölümünde şöyle deniyor: "TKP ve TİP Genel Sekreterlerinin 1 Kasım 1987'de yurda dönüşlerinde tutuklanmış olmalarını mahkum eder ve bu konuda Avrupa Parlementosu'nun onların derhal serbest bırakılmasını talep eden ve gelecekte Türkiye'de özgür politik çalışma yapmalarının garanti edilmesini isteyen kararını destekler".

Türk-Yunan Dostluk Komitesi üyesi ünlü sanatçı Mikis Theodorakis şarkılarını Kutlu ve Sargın'a adayarak, Kutlu ve Sargın'la dayanışma içinde olduğunu belirtti.

* * *

Kutlu ve Sargın yoldaşların demokrasi girişimi daha bugünden Türkiye de ve uluslararası kamuoyunda geniş bir destek ve dayanışma buluyor. Komünist, sosyalist, sosyal demokrat, yeşil ve liberal politikacılar, dinadamları, sanatçılar, yazarlar, bilim adamları, değişik politik görüşlerden insan haklarından yana kişi ve çevreler Kutlu ve Sargın yoldaşların serbest bırakılmaları ve özgür politik faaliyet yürütmelerinin sağlanması yönünde görüş belirtiyor, destek ve dayanışma gösteriyorlar.

Şimdi, Türkiye ve uluslararası demokrat kamuoyunun yükselttiği tek bir belgi var: Kutlu ve Sargın'a özgürlük.

İspanya Halklarının Komünist Partisi'nin (PCPE) Merkez Yayın Organı NEURA RUMBO'nun Madrid'de yapılan festivaline katılan 22 komünist parti ve kurtuluş hareketi H.Kutlu ve N.Sargın'a özgürlük çağrısı yayınladı

İspanya Halklarının Komünist Partisi (PCPE)'nin merkez organı Nuera Rumbo'nun şenliği nedeniyle Madrit'te toplanan bizler Türkiye'de olanları özel bir dikkatle izliyor ve son gelişmelerden büyük kaygı duyuyoruz.

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun gözaltına alınmaları endişe vericidir. Yıllarca zorunlu olarak yaşadıkları gurbetten ülkelerine dönen bu iki politik liderin tek istemi Türkiye'de demokrasinin ve düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün gelişmesine katkıda bulunmak, TBKP'ni kurmak ve yasal olarak çalışmaktı. Böyle iken onların tutuklanmaları düşünce ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

Kutlu ve Sargın beş gündür ne yakınları ne de avukatları ile görüştürülmüyorlar. Bu kabul edilemez. Üstelik Haydar Kutlu'nun kalpkrizi geçirdiği günlük basına yansıdı.

Aşağıda imzaları bulunan bizler bu ciddi durum karşısında demokrasiden yana ve insan hak ve özgürlüklerine saygılı tüm kurum ve kuruluşlan, herkesi bu iki politik tutuklu ile şu istemler için dayanışmayaçağrıyoruz.

– Sargın ve Kutlu derhal avukatları ile görüştürülmelidir.

– Sargın ve Kutlu derhal kendilerinin veya Türk Tabipler Birliği'nin tayin edeceği ek doktorların kontrolüne verilmelidir.

– Sargın ve Kutlu derhal serbest bırakılmalı ve serbestçe politik çalışmalarını yürütebilmelidirler.

Madrid, 21 Kasım 1987

İspanyol Halklarının Komünist Partisi Başkanı Igancio GALLEGO, Genel Sek. Juan RAMAS, Britanya Yeni Komünist Partisi Genel Sekreteri Ezie TREVERT, Italyan Barış ve Sosyalizm Hareketi adına Roberto GABRIELLO ve Sergio CARARO, DKP MK üyesi Hans Jose HENNEKE, Güney Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına Paul JOSEPH, Fillandiya Komünist Partisi (Birlik) adına Mirja RUIKKA-MK Uluslararası Bölüm Sekreteri, Portekiz Komünist Partisi MK üyesi Manuel PENRO, Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi yayın organı"Die Wahrheit" ın yazı kurulu üyesi Andrea HAHMAN, Güney Afrika Komünist Partisi uluslararası ilişkiler komitesi üyesi Fred CARNESSON, Morningstar Başredaktörü Roger TRASK, Yunanistan Komünist Partisi temsilcisi Stavros XENIKOUOLAKIS, Fransız Komünist Partisi organı L'Humanité temsilcisi Andrea FLEURY, Interstamper (Italya) yönetim kurulu adına Fausto SORINI, SWAPO Batı Avrupa temsilcisi Jokelo HANNAI, PUM temsilcisi Felix TEJADA-(Peru), Comiteunidad Campasina de Guatemala temsilcisi Carlos GOMEZ, Hollanda Komünist Partisi (VCN) Polit Büro üyesi ve Manifest Başyazarı Laurens MEERTEN, Isveç Komünist Partisi Politik Büro üyesi Dick Emmenuel SOON, Lübnan Komünist Partisi adına Abdallah HASSUNA (MK üyesi), İran-TUDEH adına ABBAS-(MK üyesi), Fedaiyan örgütü (Çoğunluk) adına RAZI (MK üyesi), Irak Komünist Partisi adına Falah Ahmed.

Ortadoğu'dan ulusal kurtuluş hareketlerinin dayanışma mesajı

Türkiye Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığa,

Biz ulusal kurtuluş güçleri olarak Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın' ın 16 Kasım 1987 tarihinde kendi tabii haklarını kullanarak Türkiye'ye döndüklerini ve dönüş sırasında tutuklandıkları, ayrıca polis tarafından demokratik olmayan bir tarzda gözaltına alındıklarını öğrendik.

Demokratik olmayan ve insan hakları prensiplerini çiğneyen bu girişimi ve onların kendi avukatlarıyla görüştürülmemelerini protesto ediyor, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın serbest bırakılmalarını, onların kendi demokratik ve doğal hakları olan politik faaliyet gösterebilme serbestilerinin tanınmasını istiyoruz.

Ürdün Komünist Partisi, Irak Komünist Partisi, Dışarıdaki Mısırlı Yurtseverler Grubu, Mısır Komünist Partisi, Bahreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi, Iraklı Demokratik Grup, Filistin Komünist Partisi, Filistin'in Kurtuluşu Için Demokratik Cephe, Ürdün'deki Demokratik Cephe Örgütü, Filistin'in Kurtuluşu İçin Halk Cephesi, Ürdün'deki Halk Cephesi Örgütü, Ürdün Sosyalist Azar Komitesi, Suudi Arabistan Komünist Partisi, Lübnan Komünist Partisi, Umman Halk Kurtuluş Cephesi, Suriye Komünist Partisi, Irak Kürdistanı Yurtseverler Birliği, Bahreyn Halk Cephesi, Suriye Kürtleri Sosyalist Partisi, Filistin Kurtuluşu İçin Halk Genel Komutanlığı, Filistin Halk Mücadele Cephesi, Irak Sosyalist Partisi, Irak Kürdistan Demokrat Partisi, Irak Kürdistan Demokrat Halk Partisi, Filistin Kurtuluş Cephesi.

16.11.1987-Ankara

Almanya Sosyalist Birlik Partisi MK'nin dayanışma mesajı

19 Kasım tarihli Neues Deutschland'da (ASBP MK Organı) yayınlanan MK bildirisi aynen şöyledir:

"Almayan Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi, TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın 16 Kasım 1987'de Ankara'ya dönüşlerinde de gözaltına alındıklarını öfkeyle öğrenmiştir.

İki politikacı uzun yıllar süren göçmenlikten sonra TBKP'nin legalleşmesini sağlamak ve böylelikle ülkelerindeki demokratikleşme sürecine katkıda bulunmak amacıyla ülkelerine dönmüşlerdir.

ASBP barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesinde kardeş Türkiyeli partilerin kararlı bir şekilde yanındadır. Komünistlerin, sendikacıların ve barış için mücadele edenlerin koğuşturulması ve hapse atılması, hele Helsinki sonuç belgesini imzalamış bir ülkede çağdışı bir olaydır.

ASBP MK iki partinin önderlerinin gözaltına alınmasını kesinlikle protesto eder ve onların derhal serbest bırakılmasını ve onlara karşı her türlü baskının son bulmasını talep eder. ASBP MK, Türkiyeli komünistlere, tüm demokrat ve ilerici güçlere H.Kutlu ve N.Sargın yoldaşların serbest bırakılması için verdikleri mücadeleyle enternasyonalist dayanışma içinde olacağına söz verir.

yeni yol: Yazışma adresi: M.Guler, Postfach 130 210, 4150 Krefeld, Federal Almanya. **Herausgeber:** Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung. **Isteme adresi:** Postfach 101016, 4300 Essen 1, **Ödeme:** Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. 712703
Fiyatı: 1 DM